

NAMN ATT MINNAS

ERIK HUSS

Erik Huss är som bekant sedan ett halvdussin år tillbaka verkställande direktör i Dagens Nyheter och Expressen. Tidigare spelade han emellertid en central roll inom folkpartiet, framför allt under 1950-talet. I början av detta decennium var han ordförande i folkpartiets Stockholmsavdelning och 1954—59 borgarråd i Stockholm, därav under fyra år finansborgarråd. Han räknades som en av borgerlighetens allra bästa krafter och inte bara ur kommunalpolitisk synvinkel.

Det framkallade därför stor besvikelse när Huss efter avgången som borgarråd de facto om också inte formellt försvann från politiken. Han blev visserligen ledamot av folkpartiets styrelse och vice ordförande i dess förtroenderåd år 1958 och har alltså haft möjligheter att verka i kulisserna, men upphörde dock från och med år 1959 att offentligen framträda i politiska sammanhang. Mot denna bakgrund har det därför väckt berättigad uppmärksamhet och åtskillig spekulation att han från och med ingången av detta år åtagit sig att vara ordförande i folkpartiets arbetsutskott. Det betyder att han åter, efter sju års bortovaro, befinner sig i politikens centrum, vilket ur allmän borgerlig synpunkt måste hälsas med synnerlig tillfredsställelse. Icke utan fog har nämligen Erik Huss blivit kallad folkpartiets stora dolda reserv. Hans kvalifikationer är sådana att han måste betecknas som en av de mycket få personer, som skulle kun-

na tänkas bli en samlande gestalt för borgerligheten i dess helhet.

*

Ett uttryck för det intresse hans come-back i politiken väckt var att han under rubriken »Årets partipamp» intervjuades vid Folkpartiets ungdomsförbunds möte i januari och därvid fick ett osökt tillfälle att avge en politisk programförklaring. På en punkt gjorde han sin publik besviken: han ville bibehålla monarkin. Det ständigt återkommande »rationalitetsargumentet» avfärdade han ironiskt med att det också skulle vara rationellast att riva Gamla Stan. Med denna hänvisning till monarkens traditions-, affektions- och PR-värde fick de arga unga liberalerna låta sig nöja. Däremot uttalade sig Huss för statskyrkans avskaffande. Storfinansens makt ansåg han inte särskilt betydande; den balanseras enligt hans mening mer än väl av samhällsmakten och insynen från den offentliga opinionen. Gemensam valdag betecknade han som förkastlig, men förordade längre mandattider för att möjliggöra genomförandet av impopulära beslut.

Största intresset knöt sig kanske till Huss' uttalande om borgerlig samverkan. Han förordade ett mittparti och ett fristående högerparti, men ville i en regeringssituation ha högern innanför murarna och inte utanför. Till sist kan nämnas att Huss förklarade att han ansåg att nästa folkpartiledare bör heta Sven Wedén och att han för sin personliga del inte

hade några aspirationer på att efterträda hr Ohlin. Det återstår att se vad folkpartiet kan ha för aspirationer för Huss' räkning. När hr Ohlin några månader senare meddelade sin föresats att avgå och utpekade Sven Wedén som sin efterträdare framförde en icke inflytelöslös liberal provinstitidning — Nerikes Allehanda — ett intressant förslag. Tidningen förordade en uppdelning efter engelskt mönster av partiledarskapet så att Wedén skulle bli riksdagsgruppens ledare medan Huss skulle bli ordförande i riksorganisationen. Uppslaget har mycket som talar för sig och kombinationen vore onekligen formidabel: Wedéns skicklighet och rutin som parlamentariker i förening med Huss' auktoritet, goda omdöme, lugna klokhet och — inte att förglömma — TV-personlighet. *

Erik Huss, årgång 1913, tillhör den gamla Norrlandssläkten men är infödd stockholmare, närmare bestämt Kungsholmsbo — fast han numera utvandrat till »gamla äckliga Strandvä-

gen». Han tog studenten i Nya Elementar med historia som favoritämne och — redan då — politik som det stora intresset vid sidan av. Hans far var den kände generaldirektören och chefen för socialstyrelsen Gunnar Huss och i hans barndomshem umgicks en rad av den tidens framträdande politiker. Ett par av dem till vilka den unge Erik särskilt gärna lyssnade och som kom att höra till hans andliga lärofäder var de forna aktivisterna Otto Järte och Yngve Larsson. Erik Huss läste juridik på Stockholms Högskola men hann dessutom ägna sig både åt kårpolitik — som vice ordförande i kåren — och annan politik. Han var med om att skapa folkpartiets ungdomsförbund och att göra Bertil Ohlin till dess ordförande. År 1938 avlade han en jur. kand. och lämnade studierna för förvärvslivet.

Efter några år i Cellulosabolaget kom han under kriget in i Industrikommissionen där han under Gustaf Söderlunds ledning avancerade till

chef för utrikeshandelsbyrån och fick värdefulla erfarenheter av svenskt näringsliv. År 1943 blev han direktör i bilindustrins samarbetsorganisation för att år 1946 övergå till pressen som vice verkställande direktör i DN-koncernen. Så följde hans ovan omnämnda politiska period i Stockholms Stadshus, där han som finansborgarråd blev Hjalmar Mehrs huvudmotståndare. Mehr kallade Huss för en Bertil Ohlin i homeopatisk utspädning och Huss svarade med att likna Mehr vid en vattenloppa som smidigt och hastigt rör sig över ytan utan att någonsin kunna tränga under den. Att i varje fall Mehrs karakteristik av Huss vittnade om underskattning visades redan under den herostratiskt ryktbara fyra dagars statdebatt då Huss utan att tappa humöret återkom med 52 väl avvägda anföranden. Överhuvudtaget var han ett dugande och framgångsrikt finansborgarråd som med takt, moderation och förhandlingsförmåga parad med seghet och envishet förstod att under ett sken av kompromiss driva sin vilja igenom.

Det lovade gott för hans politiska framtid, men när han efter socialdemokraternas seger vid 1958 års val fick avstå finansroteln och övergå till kulturroteln, mattades hans politiska intresse. Till partivännernas överraskning — och som nämnts till allmän borgerlig besvikelse — lämnade han redan 1959 gruppledarskapet och Stadshuset för att bli bankdirektör och chef för Sundsvallsbanken. Som ättling till Vildhussen kände han sig hemma i Norrland, men återkom redan 1961 till Stockholm, nu alltså som VD i DN-koncernen och med återuppväckta politiska ambitioner.

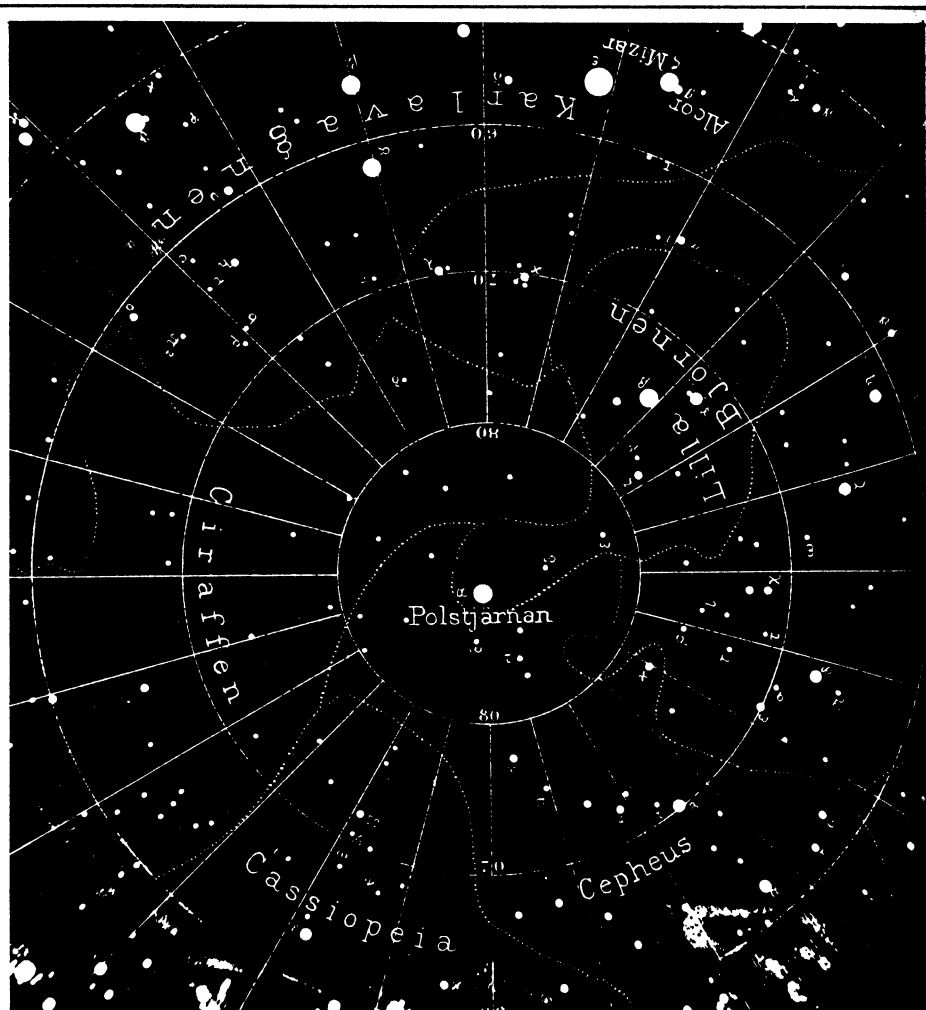
Enligt Hjalmar Mehr är Erik Huss ingen profil, han är ett utseende. Inte heller den karakteristiken är i någon mening riktig. Han har egentligen

skarpskurna drag; det är bara när han ler som hans ansikte plötsligt blir alldeles runt och får en prägel av blandad godmodighet och ironi. Den olivgula hyn, det mörka tättklippta håret och ögonen som dras upp i sneda vinklar ger honom en lätt bortreasiatisk anstrykning. Man kan komma att tänka på en välvillig mandarin eller en förbindlig tatarkhan. Men bara till det yttre. Den inre personligheten är utpräglad anglosaxisk. Huss tillhör vad man skulle kunna kalla ädelliberalernas skola. Aristokratisk snarare än folklig till sin typ, gentlemanlike till läggning och uppträdande, frisinnad, försvarsintresserad, reformvänlig och mycket brittiskt orienterad — engelska politiker är hans hobby och engelska deckare hans rekreation — gör han intryck av att tillhöra den klassiska whigtraditionen. Man har en känsla av att han skulle prytt sin plats i det engelska underhuset bland Gladstones, Campbell-Bannermans eller Asquiths anhängare. Vilket inte hindrar att han skulle göra sig lika bra och behövas kanske ändå bättre i den svenska riksdagen av i dag. Han har en gång sagt att hans mest spännande tid har varit åren i Stadshuset, hans trivsammaste åren i Sundsvall och hans mest fängslande åren på D.N. Skulle man inte kunna tänka sig att behovet av spänning gör sig påmint igen och denna gång lockar honom till rikspolitiken?

Själv förnekar han det kategoriskt. »Jag har varken tid eller råd. Jag kan inte dela mig mer än vad jag gör. Jag har redan dåligt samvete över att jag försummar tidningen för partiet och tvärtom.»

Dock vem vet? Säkert är i varje fall att Erik Huss har sällsynt goda personliga förutsättningar att bli den, som skulle kunna leda en enad svensk borgerlighet.

G. U.

Stora pengar och mycken möda läggs ner på rymdforskningen och visst är vi alla imponerade av astronauternas prestationer i rymden. Men än så länge får vi själva hålla oss på jorden och måste räkna med de realiteter det innebär, annars svävar vi i det blå... Vår alltmer komplicerade tillvaro skapar behov av trygghet och säkerhet på en fast ekonomisk grund. Den kan vi alla bygga upp åt oss genom försäkringar.

TRYGG FYLGIA
hjälp er att ha rätta försäkringar